Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

LUOMUKERUUTUOTANTO JA ELY-KESKUS

Marja Pulkkinen
Etelä-Savon ELY-keskus
26.4.2018

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Etelä-Savossa on luomusertifioitua metsää noin 2332 ha -> 10 toimijaa -> 9/10 metsän omistajia, 1/10 hallintasopimus

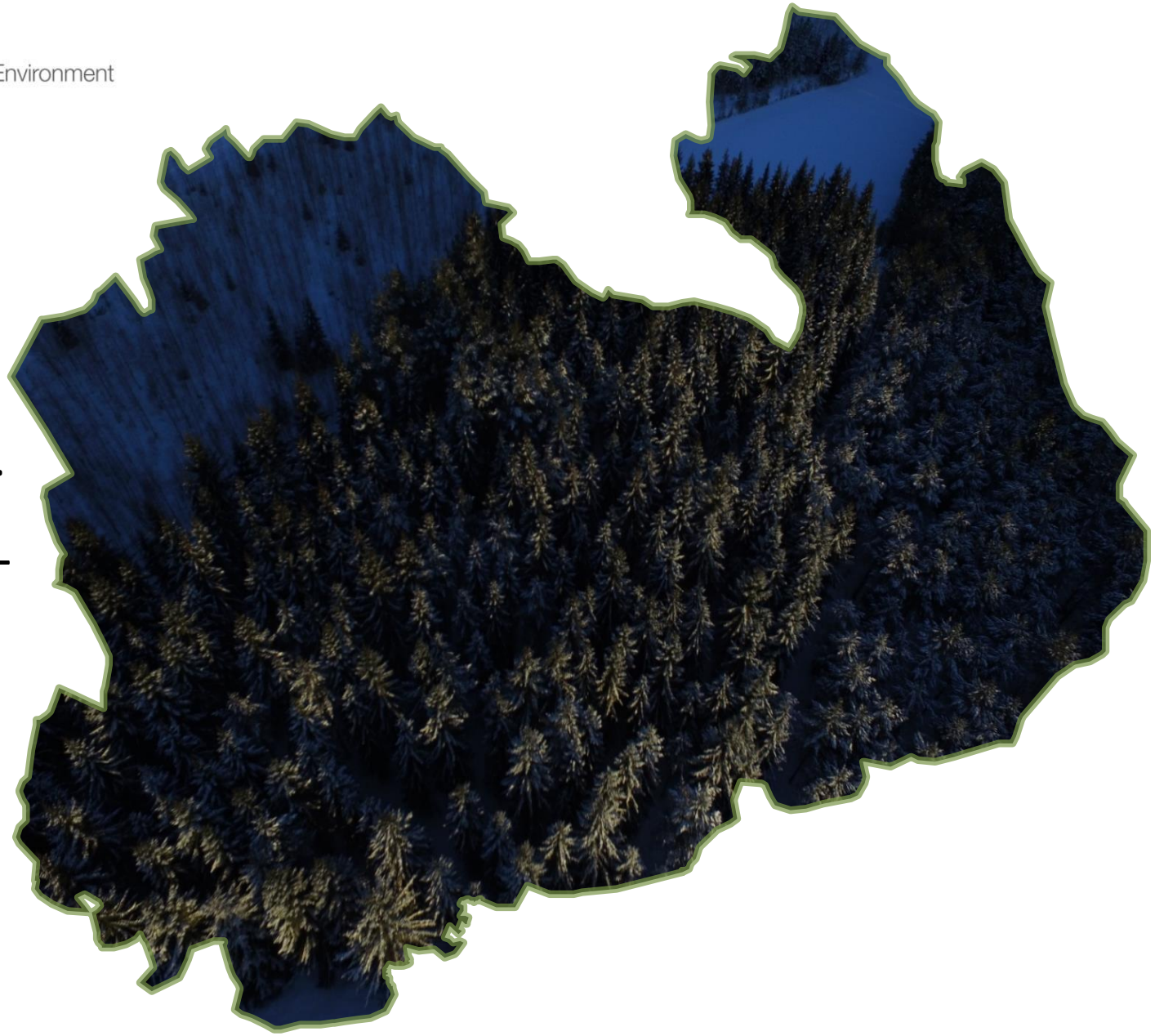

Havaintoja miksi sertifioidaan, miksi ei

- Metsänsä luomusertifoineilla toimijoilla on valmiina tai jo olemassa toimiva liikeidea siitä, miten metsistä saatuja tuotteita voidaan hyödyntää eteenpäin osana omaa liiketoimintaa

- Ilman taloudellista hyötyä metsiä ei haeta luomuun -> pelkkää sertifiointia ei nähdä lisäarvona vaan liian kalliina toimenpiteenä

Mistä lähdetään liikkeelle…

- Lomake 1 ja 1c toimitetaan ELY-keskukseen -> Luomusuunnitelma liitteeksi
- Karttaliitteet, kuviotiedot
- Siirtymävaiheen lyhennys hakemus -> lausunnot metsänhoitoyhdistykseltä muiden kuin luomutuotannossa sallittujen tuotantopanosten käytöstä luomukeruualueeksi aiotulla alueella edeltävän 36 kuukauden aikana
- Ilmoittautumiset tehtävä Ely-keskukseen viimeistään 1 kk ennen suunnitellun sadon korjaamista
- Lomakkeet käydään metsänomistajan kanssa yhdessä läpi

Luomusuunnitelma lyhykäisyydessään on toiminnan kuvausta

- Keruualueiden omistussuhteet, kartat
- Tuotteiden keruuaika
- Kerättävät kasvilajit ja niiden osat
- Mahdollinen keruutuotteiden jatkokäsittely tai alhaisen jalostusasteen valmistustoiminta
- Keruutuotteiden varastointi ja kirjanpito
- Keruutuotteiden pakkaaminen ja merkintä
- Keruutuotteiden kuljetus
- Riskiarviointi (kaatopaikat, vilkkaat tiet, vanhat sahanpojat jne.)

Mitä tarkastuksen jälkeen….

- Hyväksytystä tarkastuksesta ELY-keskus tekee hyväksynnän luomuvalvontaan keruutuotannon osalta
- Samassa yhteydessä annetaan ilmoitus hyväksytystä vuositarkastuksesta
- Samassa yhteydessä käsitellään SV-hakemus
- Eviran hakupalvelusta on saatavissa ko. toimijan osalta luomutodistus, joka on voimassa seuraavan vuoden loppuun asti.
- Jatkossa toimija tekee toiminnastaan vuosittaisen ilmoituksen ELY-keskukseen ns. vuosi-ilmoituksella -> ELY-keskus toimittaa tiloille lomakkeen

Kokemuksia metsien luomusertifioinnista

- “Helppoa kuin heinänteko”
- Yksinkertainen prosessi metsänomistajalle riippumatta siitä, onko tila jo ennestään luonnonmukaisen tuotannon valvonnassa vai ei
- Metsänomistajan rooli toimia luomuehtojen mukaisesti -> toimii niin kuin on suunnitellut toimivansa, etukäteen riskitekijät kartoittaen
- Luomutarkastajan rooli todentaa ehtojen noudattaminen käytännössä
- Viranomaisen rooli varmentaa tuotantoehtojen noudattaminen tehdyn tarkastuksen/näytteenoton perusteella

Nykyisen valvontajärjestelmän vahvuudet

- Kirjallinen toiminnan kuvaus -> Luomusuunnitelma/toiminta-suunnitelma
- Paikan päällä tehtävä todentaminen
- Jäljitettävyys -> näytteiden ottomahdollisuus
- Viestintä

Nykyisen valvontajärjestelmän kehittämiskohteet

- Sisäinen hallintotyö -> siirtymävaiheen käsittely Elmo-tietojärjestelmässä
- Luomutarkastuksen sisällön päivittäminen -> olennaisinta mitä ja miten tarkastetaan , koska kyseessä aikaperusteinen tarkastus
- Tarkastuksen maksuperusteet
- Selkeä, yksi selitteinen ohjeistus on kaikkien etu